

Her i Danmark finansierer vi vore velfærdsydelse over skatterne og stiller dem til rådighed for befolkningen enten gratis eller med væsentlige tilskud. Gennem de forskellige velfærdsordninger og vores skattepolitik sker der en ønskelig omfordeling af goderne mellem forskellige samfundsgrupper.

Hovedlinjerne i velfærdssamfundet er der heldigvis – sådan da – fortsat bred politisk enighed om. Selv om velfærdssamfundet naturligvis hele tiden er under forandring og fornyelse, må og vil vi aldrig svigte de grundpiller, jeg har beskrevet, og som vores velfærdssamfund bygger på. Det, vi taler om, er alene velfærdssamfundets overbygning. At forny velfærdssamfundet sker ikke ved at svække grundpillerne, men ved at styrke dem.

I min nytårstale lagde jeg op til en debat om velfærdssamfundet, og mit afsæt var bl.a., at velfærdssamfundets advarselsslamper blinker. Jeg ser gerne, at vi tager en debat om værdierne i velfærdssamfundets fremtid, og vi skal også afklare, om der er den nødvendige sammenhæng mellem idé og virkelighed. Tryghed er jo en af de bæredygtige grundpiller i velfærdssamfundets idé.

Nogle ser tryghed og vores tryghedslovgivning som en hindring for omstilling og fleksibilitet. For mig forholder det sig omvendt. For regeringen og mig selv er tryghed en grundlæggende forudsætning for, at vi kan møde udfordringerne og stille krav om, at den enkelte skal være parat til forandring og omstilling.

Jeg ser sådan på det, at tryghed og samfundets tryghedslovgivning ikke står i modsætningsforhold til bevægelighed og foranderlighed hos den enkelte, men er en forudsætning for, at den enkelte tør påtage sig nye udfordringer, f.eks. skifte job, søge nye uddannelsesmæssige udfordringer, dygtiggøre sig og møde den nye tids forandringer med den sikkerhed, en tryghedspolitik giver.

Vi skal ruste det enkelte menneske i Danmark til forandring. Vi skal dygtiggøre os, og vi skal sikre, at vi også i næste århundrede har verdens bedst uddannede arbejdsstyrke, og at mennesker kan leve trygt i forvisning om, at der altid er et velfærdssamfund, så man ikke er fortabt, selv om man har tabt én gang. Der må altid være et velfærdssamfund, der netop forener tryghed med forandring og ruster det enkelte menneske til at kunne klare forandringer og dygtiggøre sig.

I debatten om velfærdssamfundet har der undertiden været tanker fremme om at tale nedsettende om fællesskabet. For mig at se er fællesskabet noget centralt i velfærdssamfundets idé. Det er i høj grad gennem samvær med andre, vi realiserer de grundlæggende ideer.

Og husk især én ting, som jeg også selv er opmærksom på: Ensomhed er måske den største socialpolitiske udfordring i det moderne samfund! Det gælder både for ensomheden i de unge generationer, og det gælder for ensomheden blandt vore ældre. Vi kender det jo alle, både tæt på os selv i vores familie, men også hos naboerne og i den daglige informations- og nyhedsformidling. Vi ser ensomhedsfølelsen som en af de største udfordringer, og her er svaret et godt netværk og tryghedslovgivningen i forening.

Har vi råd til vores velfærdssamfund? For mig at se er det et spørgsmål om politisk vilje og handlekraft til at forme rammerne for en økonomisk strategi i de mange år foran os, som vil sikre, at vi har råd. Vi har i hvert fald ikke råd til at lade være. Vi har så mange erfaringer for, at vi selvfølgelig også i fremtiden kan finansiere et velfærdssamfund som det, vi gerne vil have.

Afslutningsvis vil jeg gerne give tilsagn om, at jeg i min åbningsredegørelse i det kommende folketingsår vil lægge megen vægt på en omtale af spørgsmålet om social sikkerhed og tryghed, også med de udgangspunkter, jeg allerede har nævnt. Ingen skal svigtes eller efterlades i et dansk velfærdssamfund, og ingen skal være i tvivl om, at denne regering ikke vil se passivt på, at nogen falder af i svinget. Det gælder alle, det gælder ikke mindst de dårligst stillede, og det skal være et klart signal fra regeringen og mig selv her i dag.

Socialministeren (Jytte Andersen, fg.):

Regeringen stiller til stadighed spørgsmålet: Hvordan kan vi gennemføre reformer, der indebærer, at de, der har det vanskeligt, får det bedre, samtidig med at vi sikrer det økonomiske grundlag for velfærdssamfundet?

Derfor er der i de sidste 2-3 år taget en lang række konkrete initiativer, der både tilgodeser en styrkelse af økonomien, af indsatsen for de svageste i vort samfund, af arbejdsmarkedspolitikken og endelig af uddannelsesindsatsen og forskningspolitikken.

Det kendetegner den praktiske velfærdspolitik, at vi på den ene side udvikler vort samfund og på den anden side slår ring om dem, der har